

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoči sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katal. Mislovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprite reklamacije so poštnine proste.

Deželni zbor.

Zanimivo je sedaj čitati naše liberalne in Plojeve liste. Zakaj? Dan na dan se besno zaletavajo v naše deželne poslance, jih zasramujejo, obrekujejo in zmerjajo, da se mora človek res čuditi, odkod toliko jeze in sovraštva.

Liberalci in Plojevci store vse to zaradi tega, ker naši poslanci v Gradcu izredno pridno delajo. Prej so ti njih sovražniki hoteli ljudstvo nalagati, da poslanci Slovenske kmečke zveze v Gradcu ne bodo niti ust znali odpreti. A sedaj jih glejte! Sejo za sejo vstajajo ter govorijo v prilog svojim volilem; junaško in brez strahu branijo pravice svojega naroda; stavijo predloge in se pritožujejo v interpelacijah čez krivice, ki se gode našemu ljudstvu. In nobenega razločka ni med njimi. Vsi se vrstijo drug za drugim, nobeden ne izostaja ali zaozstaja, vsak skrbi za svoj volilni okraj.

Med štirimi očmi priznavajo celo najbolj zagrizeni liberalci, da je res veselje čitati poročila iz deželnega zbora štajerskega, ker so vedno v njih sledovi marljivega delovanja slovenskih poslancev.

Plojem in Kukovcem vsi napadi ne bodo prav nič hasnili, kajti volilci spoznajo prav dobro, kje je delo in kje samo nasprotstvo.

Naši poslanci so v seji dne 1. oktobra stavili te le predloge:

Poslanec Roškar je vložil predlog s katerim zahteva da prispeva c. kr. vlada 50 odstotkov k šolskim stroškom y prilog saniranja deželnih financ in olajšavo občinam glede šolskih bremen.

Poslanec A. Meško je vložil predlog za regulacijo Drave v ptujsko-ormozemskem okraju, posebno v krajih Obriz in Grabe pri Središču.

V seji dne 5. oktobra so poslanci S. K. Z. govorili in predlagali:

Dr. K. Verstovšek je utemeljeval svoj predlog za uravnavo Pake in opozarjal vlado na premožne jame v velenjski občini, kjer se vdira zemlja in se povzroča posestnikom vedno več škode.

V isti seji je utemeljeval dr. Verstovšek predlog za uravnavo Mislinje naštevajoč neizmerno škodo, katero stori povodenj vsako leto v Slovenjgraškem okraju.

PODLISTEK.

Miha in Jaka pri Vugatu na Grobelnem.

Miha: Ali veš, Jaka, kaj je novega v Št. Vidu?
 Jaka: Na-a.
 Miha: Cudež se je zgodil.
 Jaka: Bež, no, bež! Kakšen pa?
 Miha: Najin sosed je naenkrat začel latinsko govoriti.
 Jaka: Ne bodi no smešen!
 Miha: Jaz nisem, ampak najin sosed, pravim.
 Jaka: Kako pa mu je vendar to prišlo?
 Miha: Veš, ravno je bral „Narodni List“, kar ga je nekaj v grlu in po jeziku zaščegotalo, kakor da bi se mu bil jezik zasukal, in znal je latinsko govoriti, pa tudi pisati.
 Jaka: Res čudno! — Ali pa je slovenski obenem pozabil, če se mu je jezik drugače zasukal?
 Miha: Se ne popolnoma, a bati se je, da se bo to kmalu zgodilo, ako bo še naprej tako pridno prebiral „Narodni List“.
 Jaka: Ampak dobro pa je vendar-le, da zna naš sosed latinski.
 Miha: Ah, kaj še! Čemu mu pa bo?
 Jaka: Veš, odslej bo lahko svoje sinove kar doma učil latinsčine in mu jih ne bo treba pošiljati v drage latinske šole.
 Miha: Imaš prav! Ampak jaz se bojim za nas pivce, ki ga ne bomo razumeli, ako bo v svoji gostilni nad nami pa latinsko kričal, koliko smo zapili, in da ne smemo razgrajati.

Oba predloga se odkazeta kulturnemu odseku.

Poslanec Novak je utemeljeval svoj predlog najprej v slovenskem in potem v nemškem jeziku zaradi preložitve državne ceste od Gornje Polskave čez Šentovec Devino do mesta Slov. Bistrica in od Spodnje Ložnice, čez Gornjo Ložnico Okoško-Straže in tako dalje do Konjic. Predlog se je odkazal kulturnemu odseku, v katerem sta tudi Novak in Pišek.

Poslanec Roškar je poročal v deželni zbornici o občinskih dokladah občine Gorenjskih in Gornjigrad ter predlagal, da se ugotovi zahtevam obbeh občin, kar se je tudi sprejelo.

Dr. K. Verstovšek je predlagal delitev šolskega sveta v dve sekciji nemško in slovensko; stavljal interpelacijo na dež. namestnika Clary-ja radi onesnaženja Pake iz tovarne za usnje v Šoštanj.

Poslanec Terglav je vložil sledeče peticije: za podporo slovenske dekliške šole v Celju; za podporo k stroškom ustanove postajališča Radeče; za podporo slov. planinskemu društvu.

Poslanec Ozmeč je vložil prošnjo „Dijaške kuhinje v Ptuj za zvišanje letnega deželnega prispevka od 800 K na 1000 K.

Iz finančnega odseka se nam poroča.

Posameznim društvom za varstvo otrok se ne bodo dajale podpore, pač pa osrednjemu zavodu v Gradcu, do katerega se naj obračajo naša društva.

Nemškemu učiteljskemu društvu se je dala za zdravnico hišo ob morju podpora 1000 K. Slovenska učiteljska zveza se seveda za take reči ne briga, ki bi mu več koristile nego neumna gonja proti klerikalnemu zmagju.

Prošnja slov. planinskega društva v Rušah se je odkazala v poročanje deželnemu zboru. Poročevalec Lamberg je predlagal odklonitev, vendar sta se dr. Korošec in dr. Verstovšek toplo potegnili za prošnjo in nazadnje se je tudi ugodilo, da deželni odbor stavi svoj predlog.

Osrednjemu odboru za varstvo kmečkih koristi se je dala podpora. Dr. Korošec in dr. Verstovšek sta se toplo zavzela za podporo.

Prošnja gospodinske šole v Teharjih se je na priporočilo dr. Korošca odkazala deželnemu odboru.

Politični ogled.

— **Kranjski deželni zbor.** Verifikacijski odsek je po poročilu na predlog poročevalca dr. Pegana sklenil, da deželnemu zboru priporoči, naj se razveljavita mandata poslanca Josipa Lenarčiča in poslanca Franceta Višnikarja.

— **Volitve na Goriškem.** V nedeljo 10. t. m. se vršijo na Goriškem volitve v kmečki skupini. Slovenska ljudska stranka je postavila sledeče kandidate: Za Tolminsko: dr. Gregorčič, državni in dež. poslanec v Gorici; Anton Kosmač, župan v Cerknem. Za Goriško: Ivan Berbuč, profesor v Gorici, Mihael Marinič, posestnik v Podsenici; Mihael Zega, posestnik v Kanalu. Za Sežansko: dr. Henrik Stepanič, sodni svetnik v Gorici; Franc Zlobec, posestnik v Ponikvah pri Avberu.

— **Ogrsko.** V političnih krogih se zatrjuje, da je cesar v soboto k trgovskemu ministru Košutu izjavil, da njegovih predlogov ne more sprejeti. Arentthal je po avdijenci Košutu razložil, da namerava cesar, če bi se razbila prav vsa pogajanja, imenovati brezbarvno ministrstvo, ki bi imelo nalogo držati koalicijo, dokler se ne reši volilna reforma. Delovanje tega kabineta bi seveda ne trajalo dolgo, kajti če bi se njegova pogajanja ne posrečila, bi bil imenovan nov kabinet z izrecno nalogo razpustiti drž. zbor.

— **Bosanska ustava.** Bosanska ustava se proglasi tekom oktobra. Najbistvenejša izprememba, ki se je tekom dolgih pogajanj in posvetovanj izza prvega početka zgodila, je ta, da ima duhovščina vseh veroizpovedanjanj pasivno volilno pravico. Kar se tiče razmerja Bosne do monarhije in do nje sestavnih delov, Avstrije in Ogrske, se ne bo nič izpremenilo, ampak ostane vse pri starem. Državnopravno stališče Bosne ostane tako, kakoršno je. Deželni svet, ki se ustanovi, ne bo podoben našim deželnim odborom ker bo imel zgolj posvetovalno nalogo. Kaj posebne bosanska ustava pač ne bo.

— **Belgijski katoliški shod.** V mestu Mecheln se je minole dni završil krasen katoliški shod, ki je po svojem uspehu in sijaju prekosil vse naše prerediteljev. V 18 skupin razdeljeni so najboljši belgijski možje razpravljali in se posvetovali o vprašanjih, ki so važna za dušni in gospodarski blagor ljudstva in domovine. Udeležili so se občnega zbora

Jaka: Kaj pa to! Pivci si lahko pomagajo in grejo kam drugam, ampak ubogi so občinski odborniki, ki ne bodo razumeli svojega župana in njegovih latinskih predlogov, in ne bodo vedeli, ali bi kimali navzdol ali povprek, pa še od občinskih sej ne smejo kar tako izostajati.

Miha: To vse še ni nič! Kaj šele bo, če bo svoji tovrni živini samo po latinsko komandiral? Ne bode vedela, ali naj vozi na desno ali na levo. In če ji bo potem v svoji opravičeni jezi pokazal bič, gotovo bode z repom nakvišku zdrinjala po cesti, in gorje meni, ki sem navadno na cesti, ako se ne bo mogel dovolj hitro umakniti.

Jaka: Veš, Miha, jaz pa si vse nekaj drugega mislim, zakaj se je naš sosed na svoja pozna leta pobrigal za latinščino. Veš, to je tako. Kadar bodo liberalci vse duhovnike pohrustali, takrat ne bodo več župniki poročali ženinov in nevest, ampak župani. In ker misli naš sosed, da bo na večno župan, zato se je že zdaj pobrigal za latinščino, da bode mogel takrat reči nad ženinom, kakor nekdanj rokovanjači: „In nomine patre, vzemi jo na kvatre.“

Miha: A, tako? Tega pa nisem vedel. Zvečer, ko bom šel k njemu nad palenko, ga bom že slišal, kako zna latinski.

Jaka: Ali pa že veš, Miha, najnovejšo šentvidsko pesem?

Miha: Na-a, je še nisem slišal. Povej ali zapoj mi jo no, če jo znaš.

Jaka: Če daš še za en liter, se lahko zgodi.

Miha: No, naj pa bo! Rad bi jo slišal.

Jaka (poje):

Kaj dela pa Florjanek naš,
 Ta liberalni zvest pristaš?
 V „Narodni List“
 Zamišljen čist,
 Živini trati potni list.

Županovati lušno je,
 Ker dobri Sumer vođi vse,
 Florjanek pa
 Le kimat zna.
 To naprednjakom se pođa.

A prišel, je volitve dan,
 Za liberalce dan strašan.
 Šest naših je,
 Šest vaših je,
 Županski stolec maje se.

Se našla modra glava je,
 Postave, ta razume vse.
 A zmotil se
 Tu Sumer je,
 Glavarstvoj mu ovrže vse.

Ubogi Florjanek zdaj
 Nemirno čaka, kdaj bo kaj
 Iz Grada dol
 Popravljen stol,
 Ki se potrl mu je napol.

Res smiliš se nam, Florijan,
 Že štiri leta si župan,
 Zaničevan,
 Zasmehovan,
 Zelimo ti rešitve dan!